

[Ellemann-Jensen]

der gribes ind, med alle de konsekvenser, dette kunne tænkes at få for fremtidige forhandlingssituationer. Konfliktruslen er jo ved at have mistet sin troværdighed i løndannelsessystemet, så arbejdsmarkedets parter burde vel nok overveje, om det hidtidige forhandlingssystem er tidssvarende, og om man kan ændre det, så dette ting undgår at komme i lignende situationer i fremtiden som den, vi er i i dag.

Den samlede løsning, regeringen lægger frem, er en ren overenskomstløsning omfattende alle grupper på lønmodtagersiden og tillige med en regulering af avanceudviklingen. Venstre finder det positivt, at man nøjes med en sådan overenskomstløsning. Det er jo et spørgsmål om kroner og øre, som har skabt denne situation, og derfor har det hele tiden været venstres ønske, at man lader være med at blande andre ting ind i situationen.

Det resultat, der er kommet ud af det, er det bedst opnåelige i den vanskelige situation, regeringen har været bragt i. Der er jo stort set tale om en uændret forlængelse af eksisterende overenskomster med små reguleringer hist og her, og ingen kan i ramme alvor have ventet, at arbejdsmarkedets parter selv var nået frem til en løsning så stram, heller ikke efter en opslidende og nedbrydende konflikt. Derfor kan venstre gå ind for denne løsning, selv om vi til fulde erkender, at den ikke i sig selv indebærer en løsning på landets dybt alvorlige økonomiske problemer, og at den risikerer at lukke op for en lønudvikling, der er kraftigere end den, man venter i de lande, vi skal konkurrere med.

Vi finder, at anvendelsen af de indefrosne dyrtidsportioner til en udvidelse af ferien er et positivt element i den løsning, man har fundet frem til. Dels klarer man et ubehageligt problem, som er arvet fra dem, som for to år siden fandt på de indefrosne dyrtidsportioner, dels finder man en udvej, der jo giver en vis lempelse for de virksomheder, der skal betale, nemlig den tidsmæssige forskydning i udbetalingen af feriepenge i modsætning til en direkte udbetaling af dyrtidsportioner – selv om der naturligvis, det må vi erkende, er nogle virksomheder, der på længere sigt kommer til at betale lidt mere for denne ferieløsning, end de skulle have betalt ved udbetaling af dyrtidsportioner. Tillige undgår man den købekraftsudvidelse, som et

rent løntillæg ville have medført, og så får man endelig fastslået det ganske sunde princip, at øget fritid naturligvis skal betales af dem, der får den.

Vi er også tilfredse med, at der gøres et forsøg på at begrænse lønglidningen. Det sker dels med udformningen af handelsministerens lovforslag om begrænsning af avancer og af lønstigningers indregning i priserne, dels med bestemmelsen om, at de 225 mill. kr., der med virkning fra 1980 skal fordeles på det private arbejdsmarked, skal anvendes både til lavtlønstillæg og til opretning af skævheder i systemet. Det sidste tilsigter jo direkte, at dele af disse midler skal gå til formål, som hidtil er blevet varetaget af lønglidningen, og dermed bliver der i sig selv lagt en dæmper på lønglidningens betydning for den samlede lønudvikling.

I øvrigt er jo netop lønglidningens størrelse af stor betydning for den samlede vurdering af de lønstigninger, der ligger i regeringens løsning. Regeringen er blevet angrebet for at have undervurderet den lønudvikling, der ligger, og dermed de økonomiske konsekvenser af den samlede løsning, og i den forbindelse kan man vel nok pege på, at lønglidningens omfang jo i høj grad afhænger af ledelsen i den enkelte erhvervsvirksomhed: vil man dér give efter for krav, eller vil man stå imod? Det er så let at skyde ansvaret for lønglidningen over på lønmodtagerne og deres organisationer, men sandheden er jo, at det er dem, der bærer de gyldne kæder, som også må bære byrden ved at sige nej til krav.

I den forbindelse kan man notere, at regeringens løsning jo især er blevet stærkt angrebet for at være for dyr af dagbladene Jyllands-Posten og Børsen, som begge inden for de seneste år har givet deres medarbejdere voldsomme lønstigninger. Man har altså købt sig fred til nu at sidde med spids og forarget pen og skrive om, hvor skrækeligt dyre regeringens forslag er. Ja, hykleriet har gode vilkår i dagens Danmark.

Sandheden er jo, at hvis regeringens forudsætninger holder, så får vi i de kommende to år den laveste stigning i lønningerne, som er set siden 1959–60. Det er også en væsentligt billigere løsning end den, der for to år siden blev gennemført uden venstres deltagelse.

Disse forhold skal tages i betragtning, når man foretager en politisk vurdering af rege-